

Univers Pedagogic

38 (1015),
29 octombrie 2026

Săptămânalul pedagogilor din toată țara!

pro

17,4% dintre elevii din Găgăuzia, afectați de bullying repetat

Aproape jumătate dintre copiii care trec prin situații negative nu cer ajutor, deși 17,37% dintre elevii din UTA Găgăuzia se confruntă repetat cu bullying. Datele unui studiu sociopsihologic realizat în regiune arată că recunoașterea fenomenului nu garantează și intervenția la timp.

Studiul „Siguranța mediului educațional în școlile din UTA Găgăuzia”, realizat de Centrul de Cercetări Științifice „M. V. Marunevici”, a cuprins 2.960 de respondenți: 1.192 de elevi cu vârste între 10 și 19 ani, 235 de cadre didactice și 1.533 de părinți. Rezultatele au fost prezentate la Comrat, în cadrul unui eveniment organizat în parteneriat cu Ministerul Educației și Cercetării (MEC).

Deși 90,35% dintre elevi apreciază pozitiv nivelul de siguranță din școala lor, 17,37% afirmă că se confruntă cu episoade repetate de bullying, de la câteva ori pe lună până la situații zilnice. Hărțuirea verbală, manifestată prin porecle și batjocură este cea mai frecventă formă

raportată, menționată de 14,26% dintre elevi.

Unul dintre cele mai îngrijorătoare rezultate vizează disponibilitatea copiilor de a cere sprijin. Dintre cei care au trecut prin situații negative, doar 51,4% au solicitat ajutor. Cei mai mulți se adresează părinților (37,75%) și dirigintilor (31,38%). Psihologul școlar este menționat de numai 1,93% dintre elevi ca persoană la care ar apela. Nici răspunsurile părinților nu lasă loc de indiferență. Un sfert dintre aceștia (24,5%) au declarat că propriul copil a fost implicat sau vizat într-o situație de bullying. Deși 80,5% definesc corect fenomenul ca formă de hărțuire sistematică, doar 5,8% ar contacta direct psihologul școlar. Totodată, 98,2% susțin introducerea unor programe speciale de prevenire a bullyingului în instituțiile de învățământ. În rândul cadrelor didactice, 95,7% cunosc definiția bullyingului, iar peste 80% au observat asemenea cazuri de-a lungul activității profesionale. Profesorii consideră prioritară organizarea activităților de informare și instruire a elevilor (73,2%), impli-

carea mai activă a părinților (70,2%) și formarea profesională continuă în domeniul prevenirii bullyingului (58,3%).

„Este important să identificăm la timp cazurile de bullying și să intervenim pentru a-i proteja pe copii”, a declarat Ivan Duminica, șeful Serviciului politici în domeniul relațiilor interetnice din cadrul MEC. Acesta a subliniat necesitatea pregătirii profesorilor, accesului la sprijin psihologic și cultivării unei culturi a respectului în fiecare școală. La nivel național, MEC, în colaborare cu Ministerul Afacerilor Interne, implementează un plan comun de acțiuni pentru sporirea siguranței elevilor și prevenirea violenței. În 2026 a fost lansat un program de prevenire și intervenție în cazurile de bullying, destinat unui număr de 43 de instituții de învățământ din țară, inclusiv din UTA Găgăuzia. Programul prevede instruirea a peste 2.500 de cadre didactice, consolidarea mecanismelor de raportare și acordarea asistenței specializate copiilor aflați în situații de risc.

În paralel, este în proces de elaborare și consultare Planul sectorial de acțiuni privind prevenirea și gestionarea cazurilor de violență, bullying și cyberbullying în mediul educațional, pentru perioada 2026-2030. Cifrele arată că provocarea nu ține doar de identificarea bullyingului, ci și de capacitatea școlii și a familiei de a crea condiții în care copiii să poată vorbi despre ceea ce li se întâmplă. Un mediu educațional sigur presupune mecanisme de raportare funcționale, sprijin accesibil și intervenții care să oprească hărțuirea înainte ca aceasta să devină o experiență repetată.

18.000 de studenți, obligați să promoveze modulul de integritate academică pentru a intra în examene

Circa 18.000 de studenți din anul I de la programele de licență vor fi obligați să parcurgă Modulul de Etică și Integritate Academică, introdus în toate instituțiile de învățământ superior din Republica Moldova, publice și private. Absolvirea cursului și obținerea certificatului sunt condiții obligatorii pentru admiterea la sesiunea de examene.

Spre deosebire de anul precedent, când peste 27.000 de studenți au participat la instruire în format fizic, în acest an cursul se desfășoară online. Materialele sunt disponibile pe platforma Moodle a programului „Clasa Viitorului”, cu posibilitatea de a fi preluate și de pe alte sisteme echivalente utilizate de universități. Modulul, elaborat și implementat de Ministerul Educației și Cercetării, urmărește prevenirea plagiatului, fraudelor și corupției în mediul universitar. Participarea nu este opțională, iar promovarea cursului condiționează accesul la examene.

Obligativitatea instruirii se înscrie într-un set mai amplu de măsuri pentru consolidarea integrității academice. În acest an, Guvernul a aprobat Regulamentul-cadru privind integritatea academică în universități, care stabilește reguli pentru prevenirea plagiatului, utilizării neautorizate a inteligenței artificiale, cumpărării tezelor și falsificării datelor de cercetare. Totodată, MEC a achiziționat platforma Sistemantiplagiat.ro, în valoare de 35.000 de euro, pentru verificarea obligatorie a tuturor tezelor de licență și master. Ministerul propune sancțiuni penale și contravenționale pentru elaborarea la comandă și comercializarea lucrărilor academice, inclusiv amenzi de până la 125.000 de lei sau închisoare de până la trei ani.

Un studiu prezentat de MEC în 2025, realizat în rândul a 3.635 de studenți și 419 cadre didactice, a evidențiat o creștere a dezaprobării față de fraude precum plagiatul, mita pentru note și prezentarea lucrărilor ce aparțin altor persoane drept proprii. Cercetarea a semnalat însă provocări persistente privind utilizarea neetică a inteligenței artificiale și aplicarea sancțiunilor. Prin aceste măsuri, autoritățile urmăresc să consolideze respectarea regulilor academice și să protejeze credibilitatea diplomelor universitare.

Educația interculturală, în dezbatere la un forum internațional găzduit de UPSC

Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă” din Chișinău a reunit, la 23 octombrie curent, specialiști din România, Polonia și Republica Moldova în cadrul Forumului Pedagogic Internațional „Dialogul intercultural și integrarea valorilor naționale în învățământul preșcolar și primar”. Discuțiile au vizat felul în care identitatea culturală, respectul pentru diversitate și noile practici educaționale pot fi valorificate în formarea copiilor de la cele mai mici vârste.

Desfășurat în spațiul Clasa Viitorului, forumul a adus la aceeași masă cadre didactice, cercetători, experți și reprezentanți ai autorităților publice. Dincolo de schimbul de experiență, reuniunea a urmărit identificarea unor modalități concrete de integrare a valorilor naționale, în procesul educațional și de dezvoltare a cooperării dintre instituțiile de învățământ din cele

trei țări. Programul a alternat comunicări academice cu ateliere practice, în cadrul cărora participanții au explorat resurse digitale, strategii de promovare a patrimoniului cultural și abordări ale dialogului multicultu-

ral în educația preșcolară. O atenție aparte a fost acordată continuității curriculare dintre educația timpurie și învățământul primar, precum și unor teme actuale, între care includerea copiilor refugiați, educația

pentru sănătate și utilizarea tehnologiilor interactive.

Dimensiunea interculturală s-a regăsit și în momentele artistice ale evenimentului. Preșcolarii de la Grădinița nr. 89 „Rândunica” au recitat poezii în limbile română și polonă, iar ansamblurile „Ciuleandra” și „Wesole babcie” au prezentat dansuri populare din R. Moldova și Polonia. Aceste intervenții au ilustrat, prin limbaj artistic, posibilitatea de a păstra specificul cultural și, în același timp, de a descoperi tradițiile altor comunități.

Un rezultat concret al forumului îl constituie semnarea acordurilor de parteneriat în cadrul proiectului transfrontalier multidisciplinar „Grădinițe înfrățite”, precum și reînnoirea acordului cu UPSC. De spus că parteneriatele creează premise pentru activități educaționale comune, schimburi de bune practici și legături profesionale durabile între instituțiile de educație timpurie.

La deschiderea forumului au participat: rectorul UPSC, dr., conf. univ. Alexandra Barbăneagră; decanul Facultății de Științe ale Educației, dr., conf. univ. Nina Garștea; reprezentanți ai Ministerului Educației și Cercetării și ai Direcției Generale Educație, Tineret și Sport Chișinău, precum și membri ai delegației poloneze, printre care Ewa Kaczan-Winiarska, consul al Republicii Polone la Chișinău.

Evenimentul s-a încheiat cu adoptarea rezoluției și formularea recomandărilor finale. Pentru comunitatea educațională, forumul a oferit un cadru de confruntare a experiențelor și de conturare a unor direcții comune, pornind de la o provocare actuală: cum poate educația să transmită valorile proprii culturii, cultivând totodată deschiderea și respectul față de ceilalți.

UE: 85 milioane de lei pentru modernizarea Liceului „Gheorghe Asachi” din Chișinău

Banca de Dezvoltare a Consiliului Europei va investi 70 de milioane de lei pentru modernizarea Liceului Teoretic „Gheorghe Asachi” din capitală. Sursele financiare alocate sunt destinate renovării capitale a blocului istoric al instituției.

Încă 15 milioane de lei Banca Mondială va investi în vederea eficientizării energetice a blocului nou. De asemenea, lucrările vor contribui la reducerea costurilor de întreținere a clădirii. Anterior, au fost alocate peste 2 milioane de lei pentru modernizarea blocurilor sanitare, dotarea cantinei, procurarea și instalarea de dulăpioare pentru elevii claselor I-IV.

Este de menționat că Liceul „Gheorghe Asachi” este una dintre cele 90 de școli-model ce urmează să fie modernizate până în anul 2030. Pentru fiecare instituție sunt prevăzute investiții de 2,5-3,5 milioane de euro.

România finanțează modernizarea Grădiniței-creșă din Bucovăț

Departamentul pentru Relația cu R. Moldova din cadrul Guvernului României finanțează crearea unui spațiu modern de joacă și învățare în aer liber pentru cei 30 de copii de la Grădinița-creșă din Bucovăț. Sprijinul financiar este nerambursabil, realizându-se prin Programul Educație – sesiunea 2026.

Grație noilor oportunități reieșite din valorificarea ajutorului acordat, copiii vor beneficia de un spațiu amenajat pentru joacă, activități educative și descoperirea tradițiilor românești. Lucrările de modernizare a curții instituției de educație timpurie sunt în toi, deja fiind amenajată suprafața cu pavaj și montat un foisor.

În același timp, copiii vor putea descoperi, prin activități adaptate vârstei lor, limba română, tradițiile și valorile culturale românești. Noul spațiu va permite organizarea unor activități educative în aer liber, ateliere tematice și jocuri interactive. Proiectul „Amenajarea unui spațiu sigur de învățare și relaxare în curtea grădiniței” desfășurându-se în perioada august-octombrie a.c.

Activitatea de modernizare se implementează în parteneriat

cu Asociația Grupul de Acțiune Locală „Lunca Bâcului”, care oferă suportul necesar cu privire la management și promovare. Valoarea totală a proiectului este de 150 331,56 lei românești, dintre care 143 172,91 reprezintă finanțarea nerambursabilă oferită de Executivul României, iar 7 158,65 lei constituie contribuția beneficiarului.

B. Iu.

Consiliul Europei: 12 milioane de euro pentru 4 școli profesionale și un colegiu

Peste 12 milioane de euro vor fi investite în modernizarea a 4 școli profesionale și a unui colegiu, instituțiile fiind din Ceadâr-Lunga, Leova, Căușeni și Cahul. Mijloacele financiare respective sunt direcționate printr-un proiect realizat cu sprijinul partenerilor europeni de dezvoltare, care prevede alocarea a 80 de milioane de euro pentru modernizarea a 25 de instituții de învățământ profesional tehnic.

Banca de Dezvoltare a Consiliului Europei, investiții masive în educație

33 de milioane de euro vor fi oferite de Banca de Dezvoltare a Consiliului Europei, iar încă 7 milioane de euro vor constitui un grant acordat prin Platforma de Investiții pentru Vecinătate. Lucrările cu privire la cele 5 instituții vor include renovarea sălilor de clasă și a căminelor, precum și dotarea atelierelor cu echipamente moderne.

De asemenea, proiectul prevede renovarea a 47 de clădiri din țară, dintre care 24 de blocuri de studii, ateliere, laboratoare și 23 de cămine. De aceste investiții vor beneficia peste 21 000 de elevi, aproximativ 40 la sută din numărul total al celor înscriși în învățământul profesional

tehnic. Instituțiile au fost selectate în funcție de relevanța specialităților pentru sectoarele prioritare ale economiei, necesitățile de investiții și impactul pe care îl vor avea asupra dezvoltării regiunilor.

Ecaterina Miron, directoarea Școlii Profesionale nr. 2 din municipiul Cahul, a menționat că „Pentru

instituția noastră este o onoare și o oportunitate imensă de a deveni o școală regională de referință. Baza tehnico-materială modernizată ne va face mai competitivi, iar construirea de la zero a unui atelier de electronică și electrotehnică va transforma complet calitatea procesului instructiv, permițându-ne să dezvoltăm competențe specifice, solicitate de agenți economici”.

În prezent, în R. Moldova funcționează 79 de instituții de învățământ profesional tehnic: 32 de școli profesionale, 34 de colegii și 13 centre de excelență. Acestea pregătesc aproximativ 50 000 de elevi, procesul educațional fiind asigurat de circa 3 500 de cadre didactice.

Modernizarea Liceului „Lucian Blaga” din Chișinău

Încă peste 60 de milioane de lei vor fi investiți în renovarea și modernizarea Liceului Teoretic „Lucian Blaga” din capitală, instituție inclusă în rețeaua școlilor-model. Lucrările vor fi realizate prin două proiecte majore, 2 milioane de euro fiind alocate de Banca de Dezvoltare a Consiliului Europei cu sprijinul Băncii Mondiale, întru îmbunătățirea și eficiența energetică a clădirii.

Un obiectiv important al unor asemenea investiții este reducerea aglomerației din sălile de clasă și școli. Mai cu seama problema este acută la ciclul primar de învățământ. În vederea rezolvării acestei situații, s-au acordat în jur de 15 milioane de lei pentru renovarea și modernizarea unor edificii din apropierea Liceului, menite să găzduiască elevi din clasele primare.

Cor. UPP

Formabilii CFCL, instruiți să utilizeze platforma PRIMO și repozitoriul digital

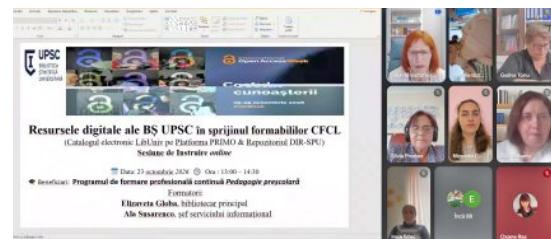
Sala de lectură a Centrului de Formare Continuă și Leadership (CFCL), din cadrul Bibliotecii Științifice a Universității Pedagogice de Stat „Ion Creangă” din Chișinău, continuă sesiunile de instruire destinate cadrelor didactice înscrise la programele de formare profesională continuă. Activitățile se desfășoară în contextul Săptămânii Internaționale a Accesului Deschis 2026 și urmăresc facilitarea accesului la resurse științifice și valorificarea acestora în procesul de dezvoltare profesională.

Cea de-a doua sesiune de instruire a fost organizată la 23 octombrie curent de colaboratori ai Sălii de lectură a CFCL în colaborare cu Serviciul Informațional din cadrul Bibliotecii Științifice a UPSC. Evenimentul a avut genericul „Platforma PRIMO. Repozitoriul DIR-SPU – resurse informaționale în sprijinul formabililor CFCL”.

La activitate au participat peste 100 de cadre didactice înscrise la programul de formare profesională continuă *Pedagogie preșcolară*, desfășurat în perioada 12 octombrie - 7 noiembrie a.c. Sesiunea a fost integrată în activitatea didactică „Metodologia educației plastice”, coordonată de Lilia Cebanu, dr., conf. univ.

În cadrul instruirii, subsemnatele, Elizaveta Globa, bibliotecar principal al Sălii de lectură CFCL, și Ala Susarenco, șefa Serviciului Informațional al Bibliotecii Științifice a UPSC, ne-am referit la rolul resurselor informaționale digitale în procesul de formare profesională, evidențiind contribuția Accesului Deschis la dezvoltarea unei societăți mai incluzive și mai bine informate.

Participanții au fost familiarizați cu instrumentele digitale ale bibliotecii, inclusiv catalogul electronic, Repozitoriul Instituțional Digital și biblioteca electronică. În acest context, am prezentat modalitățile de identificare și valorificare a rezultatelor cercetării, precum și a publicațiilor științifice și didactice ale cadrelor uni-

versitare, disponibile în acces deschis. De asemenea, s-a evidențiat importanța Accesului Deschis în promovarea rezultatelor cercetării și valorificarea publicațiilor științifice și didactice în comunitatea academică. Partea practică a sesiunii a vizat utilizarea catalogului electronic pentru identificarea documentelor după autor, titlu și cuvinte-cheie, precum și explorarea Repozitoriului Instituțional Digital pentru accesarea articolelor științifice, monografiilor, tezelor, manualelor, cursurilor și altor lucrări elaborate în cadrul Universității.

Prin exercițiile de căutare și accesare a informației, cadrele didactice și-au consolidat competențele digitale necesare identificării rapide a resurselor documentare relevante, pentru activitatea pedagogică și dezvoltarea profesională. Resursele și instrumentele prezentate în cadrul sesiunii vor constitui repere utile pentru activitatea profesională a formabililor, sprijinindu-i în vederea documentării pedagogice, diversificării demersului didactic și valorificării surselor științifice în domeniul educației timpurii.

Elizaveta GLOBA,
bibliotecar principal,
BS UPSC, SL CFCL
Ala SUSARENCO,
șef serviciu informațional, BS UPSC

Dincolo de litere și cifre: Anna Mogorean, educatoarea din Drăgănești, Sângerei, încununată drept „Educatorul Anului 2026”

Învață copiii primele litere și cifre, dar spune că cea mai importantă lecție pe care le-o oferă zilnic este încrederea în propriile forțe. Pentru că satele noastre nu sunt doar vetre de istorie și tradiție, ci adevărate pepiniere de oameni demni, de profesioniști de o rară noblete, care construiesc viitorul prin muncă, perseverență și dragoste. După opt ani de dăruire la Grădinița „Prichindel” din satul Drăgănești, Sângerei, Anna Mogorean a urcat pe cea mai înaltă treaptă a

podiumului la concursul republican „Pedagogul Anului”, obținând titlul de „Educatorul Anului 2026”. Crescută în spiritul dragostei față de copii de către mama sa, de asemenea educatoare, Anna Mogorean demonstrează că excelența în educație nu depinde de resurse sau de mărimea localității, ci izvorăște din pasiune, perseverență și o legătură profundă cu comunitatea natală.

- Ați crescut văzând-o pe mama dumneavoastră profesând cu atâta dăruire. Care este cea mai prețioasă lecție sau amintire legată de ea?

- Mama mea a fost primul meu model de educator. Încă din copilărie o priveam cu admirație și vedeam câtă dragoste, răbdare și grijă oferea fiecărui copil. Atunci am înțeles că această profesie nu înseamnă doar să predai sau să organizezi activități, ci să lași o parte din sufletul tău în inima fiecărui copil. Cea mai prețioasă lecție pe care am primit-o de la ea este că fiecare copilăș trebuie iubit, ascultat și înțeles, indiferent de temperamentul sau ritmul lui de dezvoltare. Astăzi, la grupă, încerc să aplic zilnic această lecție. Îi întâmpin pe copii cu zâmbetul pe buze, îi încurajez, le ofer încredere și creez un mediu în care să se simtă în siguranță. Cred cu tărie că un copil învață cel mai bine atunci când se simte iubit. Iar dacă astăzi am reușit să devin educator și să obțin rezultate frumoase, este pentru că am avut acasă cel mai bun exemplu de dăruire, profesionalism și iubire.

- Ați ales să profesati chiar în satul natal. Ce înseamnă pentru dumneavoastră să contribuiți la educația noilor generații din comunitatea în care ați crescut?

- Pentru mine este o mare onoare și o responsabilitate să profesiez în localitatea în care am crescut. Drăgănești nu este doar locul în care m-am născut, ci comunitatea care m-a format ca om și care mi-a oferit primele modele de viață și de educație. Astăzi am bucuria de a întoarce o parte din ceea ce am primit, contribuind la educația celor mai mici membri ai comunității. Fiecare copil pe care îl îndrum reprezintă viitorul satului nostru, iar acest lucru mă motivează să ofer, zi de zi, tot ce am mai bun: profesionalism, răbdare, implicare și multă dragoste. Îmi doresc ca fiecare copil care trece prin grupa mea să plece cu încredere în propriile forțe, cu valori frumoase și cu amintiri care să îl însoțească

toată viața. Cred că adevărata schimbare începe de la cei mici, iar faptul că pot contribui la formarea lor chiar aici, acasă, este una dintre cele mai mari împliniri ale mele, atât ca educator, cât și ca om.

- Ați debutat ca educator de schimb în 2019, în timp ce erați studentă. Cum v-a ajutat această etapă de adaptare să vă conturați stilul de lucru?

- A fost o perioadă frumoasă, dar și una dintre cele mai dificile etape din parcursul meu profesional. La început, mi-a fost greu să mă integrez și să fiu acceptată în colectiv. Fiind tânără și la început de drum, am simțit că trebuia să demonstrez prin muncă faptul că îmi merit locul. Au fost momente în care am avut emoții, nesiguranță și multe provocări, însă nu am renunțat. Cu timpul, prin seriozitate, respect și implicare, am reușit să construiesc relații frumoase de prietenie și colaborare cu colegii. Acea perioadă m-a învățat să am răbdare, să fiu perseverentă și să cred în propriile puteri. După această experiență, am preluat o grupă de copii de patru ani, pe care am avut bucuria să îi însoțesc și să îi îndrum până la intrarea în școală. Astăzi, stilul meu de lucru este bazat pe empatie, apropiere, învățare prin joc și respect față de fiecare copil. Sunt convinsă că orice început este greu, însă atunci când îți iubești profesia și lucrezi cu suflet, rezultatele și aprecierea vin în timp.

- Ce v-a motivat cel mai mult să vă înscrieți la concursul republican după 8 ani de activitate și cum a arătat drumul până la obținerea premiului I?

- Am simțit că este momentul să îmi depășesc limitele și să demonstrez că munca depusă cu suflet alături de copii poate fi valorificată. Motivația mea principală a fost dorința de dezvoltare profesională și de a împărtăși experiența acumulată. Decizia nu a fost ușoară, însă susținerea oamenilor care au crezut în mine mi-a dat curajul să ies din zona de confort. Drumul

până la obținerea premiului I a fost o perioadă plină de muncă, pregătiri și încercări profunde. În această etapă am trecut printr-o mare încercare – mi-am pierdut tatăl, omul care mi-a fost sprijin și inspirație pe parcursul întregii vieți. Cu toate acestea, am găsit puterea să merg înainte. Chiar a doua zi după înmormântare am plecat la Chișinău, unde am desfășurat o activitate cu o grupă de copii necunoscuți și un masterclass pentru cadrele didactice. A fost un moment extrem de dificil, dar responsabilitatea de educator m-a făcut să ofer aceeași dăruire. Fiecare etapă m-a ajutat să mă descopăr și să-mi confirm că alegerea de a fi educator a fost cea potrivită. Premiul I reprezintă rezultatul muncii, al perseverenței și al iubirii pentru copii, fiind totodată un omagiu adus tatălui meu, care m-ar fi privit cu mândrie.

- Care a fost cea mai mare provocare în timpul probelor de concurs și ce moment v-a adus cea mai mare satisfacție?

- Toate etapele concursului au reprezentat o provocare plină de responsabilitate. Cele mai mari emoții le-am trăit la interviul de performanță, unde am analizat un studiu de caz și o situație didactică. Provocarea a fost să le abordez din

perspectiva experienței mele practice de la grupă, oferind soluții reale pentru binele copilului. Această probă a arătat că a fi educator înseamnă să observi copilul, să-i înțelegi nevoile și să intervii cu blândețe. Vestea calificării în finala republicană mi-a adus o mare bucurie și confirmarea că munca mea este apreciată. Cea mai mare satisfacție a fost anunțarea rezultatului – obținerea premiului I. A fost un moment de profundă recunoștință, în care am simțit că toate eforturile și nopțile de pregătire au meritat. Această reușită mi-a reconfirmat că profesia de educator se construiește prin muncă, pasiune și mult suflet.

- Afirmati că, pe lângă cifre și litere, este esențial să le oferiți celor mici încredere și atenție. Cum reușiți zi de zi să le cultivați acest curaj copiilor?

- Prin încurajări, răbdare și crearea unui climat pozitiv în grupă. Le ofer posibilitatea să își exprime ideile, să pună întrebări, să încerce lucruri noi și să înțeleagă că greșeala este o parte firească a procesului de învățare. La vârsta preșcolară, fiecare mică reușită contează. Un cuvânt de apreciere, o îmbrățișare, un zâmbet sau faptul că îi ascult cu atenție îi ajută să capete încredere în propri-

ile forțe. Încerc să descopăr calitățile fiecărui copil și să îi ofer șansa de a se evidenția în felul său.

- Ați condus o generație de copii care aveau 4 - 7 ani, iar acum lucrați cu cei mai mici, la grupa de creșă. Cum diferă abordarea și limbajul emoțional la această vârstă fragedă?

- Parcurgerea drumului alături de o generație de copii, de la 4 ani până la pragul școlii, a fost o experiență care m-a format profund ca educator, învățarea bazându-se atunci pe dialog, cooperare și independență. Trecerea la grupa de creșă m-a purtat într-o altă lume, unde fiecare gest, privire și zâmbet are o importanță uriașă. La această vârstă fragedă, abordarea este centrată pe siguranță emoțională, răbdare și afecțiune. Deoarece cei mici comunică mai mult prin stări și comportamente, limbajul emoțional se construiește prin tonul cald al vocii, îmbrățișări, încurajări și o prezență constantă. Încerc să le ofer sentimentul că grădinița este un loc sigur, unde sunt iubiți și ascultați, descoperind că fiecare vârstă are frumusețea și magia ei unică.

- Creșă este primul pas al copilului în afara familiei. Care este „secretul” dumneavoastră pentru o adaptare blândă și o colaborare reușită cu părinții?

- Adaptarea copilului la creșă este un proces delicat, ce trebuie construit cu răbdare, înțelegere și iubire. Fiind primul pas în afara familiei, rolul educatorului este de a-i oferi siguranță și încredere. „Secretul” meu constă într-o relație bazată pe apropiere și respect, atât cu micuțul, cât și cu părinții. Observ ritmul de adaptare al fiecărui copil și nevoile lui emoționale fără a grăbi lucrurile, oferindu-i timp să descopere rutina zilnică. Un zâmbet, o voce calmă, o îmbrățișare și încurajările sunt primele repere pe care le ofer când copiii pășesc în grupă, pentru ca ei să simtă că grădinița este un loc sigur. Colaborarea cu părinții este la fel de valoroasă; o comunicare deschisă ne ajută să formăm o echipă în sprijinul copilului. Când părinții împărtășesc obiceiurile și preferințele celui mic, trecerea devine mult mai ușoară. Încrederea dintre familie și educator asigură o adaptare blândă, transformând primii pași la creșă într-o experiență frumoasă.

- Ce calități nu trebuie să-i lipsească niciunui educator din ziua de azi?

- În primul rând, dragostea pentru copii. Aceasta este baza profesiei, deoarece un copil simte imediat dacă adultul din fața lui este sincer și implicat.

Eugenia Bulat pe valurile dorului între Putna și Veneția

„Creația Eugeniei Bulat este o poezie totală. Ea nu se citește: se trăiește. Nu se înțelege: se asimilează. Nu se cântă: se ascultă așa cum te-ai cufunda într-o simfonie. Nu se imaginează: se revărsă peste tine ca un film tridimensional. Ea cuprinde în sine totalitatea mișcărilor sufletești. Este esențială și selectă, dar acoperă orice extensie a spiritului, fără să risipească niciun element din care respiră zborul uman”.

Francesco Baldassi

pe mai multe fronturi, sacrificându-se între creație și activitate patriotică pentru dezrobirea neamului; deoarece, cum afirma ea într-un poem fără titlu: „În fiecare zi/ mă lepăd de sine/ și,/ în numele vieții,/ pășesc în uitare/ spre oameni./ Când cocoșii cântă/ a treia oară,/ strâng cuiele în palme/ și pe dără de sânge/ mă reîntorc/ în trupu-mi”.

Plenar și profund am descoperit însă talentul poetic al Eugeniei Bulat după lectura cărții *Avatar venețian. Tripticul unui (auto)exil* (2024). Volum pe care autoarea mi-a scris al doilea autograf, la fel de scump și prețios: „Fratelui A.V., omagiul meu sincer. E. Bulat. 21.02.24” și semnătura. După cum reiese, un autograf nu e necesar să conțină multe cuvinte, ci să fie de la inimă la inimă, de la suflet la suflet. Cartea poate fi catalogată ca un roman-jurnal filosofic în proză și versuri. Ea impresionează prin abordarea în profunzime a problemei migrației și a dorului de casă, de rădăcini, de obârșile noastre milenare și ancestrale. Volumul s-a bucurat de aprecierile exegeților de la noi și din alte țări.

Voi începe cu opinia scriitorului italian Francesco Baldassi: „Dezrădăcinată din pământul său, despărțită de cei dragi, de afecțiunile sale cele mai profunde, Eugenia Bulat găsește în pământ străin nu doar puterea de a relua cetera sa, suspendată în ramurile salciei plângătoare, ci, așa precum poporul evreu în sclavie, să dea glas, cu pluralitatea corală a sentimentelor sale, energiei unui cântec dezolant și, totodată, plin de o mare și demnă voință de răzbunare. *Veneția ca un dat* este prima ieșire tangibilă a acestui destin”.

Spre deosebire de alți peregrini și pelerini, implicit a unor poeți, Bulat nu s-a lăsat cucerită totalmente de frumusețea altor meleaguri, chiar dacă le-a apreciat la justa lor valoare, dar în același rând a purtat cu sine ca un dat dorul de casă, de neam și țară, de rădăcini, aspect menționat și de scriitorul italian: „E. Bulat este o sclavă a identității sale genetice. Această

identitate profilează din personalitatea ei o statură uriașă, grandoarea unei voci interioare mândre, răzbătătoare în afară ca o incontrollabilă cascadă de versuri care sondează solul vieții, lovind aidoma unor ciocane pneumatice rezistența mediocrității prin tumultul unei efervescențe vulcanice”. Să-ți spui că înveți chiar acum/ cum se moare,/ și tu, chiar și tu,/ două vieți doar în una trăind,/ două vieți...

Aici e oportun să amintim că volumul are o structură bine determinată, alcătuită din trei părți, trei cărți de fapt, adică o regie chibzuită, încât s-ar putea realiza și un spectacol sau un film chiar: *Veneția ca un dat; În*

debara; Piatra de Ca' Vendramin. De aici și titlul cărții foarte sugestiv, care formează un tot întreg, o simfonie: *Avatar venețian. Tripticul unui (auto)exil*. Iar fiecare capitol are o dramaturgie aparte profundă, care nu poate lăsa indiferent cititorul. Iată ce ne spune în această privință Francesco Baldassi: „Căderile. Șapte, precum șapte sunt zilele Creației, incluzând repausul, acestea sunt articularele Căderilor Eugeniei Bulat. Ele par a parcurge îndărăt o antică, primordială și prodigioasă geneză (...). Sunt tocmai în fața acestui obstacol, când E. Bulat îmi vine în ajutor, îndreptându-mă către balada Miorița, dar și cea a Meșterului Manole, deloc întâmplător intertextualizate în cartea următoare, *În debara*, care continuă și completează discursul deschis prin *Veneția ca un dat*”.

Conaționalul nostru Geo Vasile ne propune și niște rețete de lectură a creației poetice a protagonistei: „O posibilă cheie de lectură a poeziei Eugeniei Bulat este cea a literaturii exilului, cu toată problematica pe care o implică mai ales în planul identității și a crizei identității individuale (care poate fi transpusă prin concepte tip „dublă identitate”, „identitate în mișcare” sau „identitate fracturată”). O a doua perspectivă poate să se refere la literatura diasporei Răsăritului european ex-comunist – concept care focalizează perioada succesivă căderii zidului Ber-

linului, precum și literatura de frontieră, adică literatura unor „scriitori de frontieră”, autori care, în creația lor se mișcă în realități culturale adoptive (...). Noțiunea de „exil” se suprapune așadar, în cazul poetei Eugeniei Bulat, celei de „exil militant”; în acest sens angajarea și scriitura autoarei celor două volume apărute sub genericul *Jurnalul unui evadat din Est* sunt exemplare... Cartea Eugeniei Bulat este, firește, înainte de toate, un compendiu poetic al universului propriu, biografic, dar și un dialog cu ideile unor autori români și străini interesați de România și românitate, ca de exemplu Mihai Eminescu, Constantin Noica, Emil Cioran, Mircea Eliade sau Claudio Magris... Adică, așa cum demonstrează textele poetice ale Eugeniei Bulat, a istoriei europene”.

Dacă ar fi să facem trimitere și la alte volume de versuri ale autoarei, atunci în *Stalactite* descoperim încă o fațetă a creației sale, una lirică, dornică de sublim și frumos: „Oscilând între extremele trăirii, între candoarea și tensiunea existențială, ceea ce dictează cultivarea deopotrivă a nateții lirice și sentinței morale, Eugenia Bulat este poeta exodului floral care sfidează neantul: „Și mai mult/ mi-e dor de flori.../ Am început să le înțeleg” (M. Cimpoi).

Iar cu referire la vasta activitate pe care a desfășurat-o poeta privind susținerea și promovarea tinerilor talente, o voi cita chiar pe ea din prefața la volumul *Erupția roștirii sau Generația Clipei Siderale*: „Convingerea mea este că splendida *erupție a roștirii* tinere în Basarabia post-'89 prezintă dovada unei strălucite însușiri a caracteristicilor organismului național intrinsec fiecărui popor, izbândă miraculoasă a tinerilor fiind realizată în pofida tuturor piedicilor și provocărilor de natură politică, perpetuate de-a lungul anilor în această provincie românească și orientate anume spre dinamitarea integrității naționale... Contactele directe cu conaționalii noștri din dreapta Prutului și atâtea alte deschideri la care până în 1989 nici nu se putea visa, trebuiau să-și aducă, într-un final, rodul”. Și aceasta pentru că, după cum afirmă Eugenia Bulat în poemul „Cerc”: „Numai copiii/ sunt sinceri./ Tezaurul țării/ de sânge/ Candid, spontan și cast./ Ei nu mint,/ ei nu se mint”.

Și pentru că suntem în Anul Constantin Brâncuși, decretat de Guvernul României, voi încheia cu o parafrază a zicerii marelui sculptor: „Contemplați sculpturile mele până când le veți vedea” – citiți poeziile Eugeniei Bulat până la veți înțelege profunzimea și esența spirituală și le veți îndrăgi. Iar omagiile la această vârstă aniversară îi dorim sănătate, inspirație și noi toamne poetice bogate în rod literar, cu lucrări fundamentale de suflet românesc și în același timp universal uman.

Andrei VIZIRU

Instruiri cu privire la valorificarea patrimoniului arheologic și utilizarea AI

Experți greci au instruit specialiști din R. Moldova în privința valorificării patrimoniului arheologic și utilizarea inteligenței artificiale (AI). Este vorba de profesioniști de la muzee și instituții de profil autohtone, care activează în domenii ce țin de organizarea expozițiilor arheologice, gestionarea siturilor și utilizarea tehnologiilor digitale, inclusiv a inteligenței artificiale.

Inițiativa s-a desfășurat în perioada 20-21 octombrie curent, făcând parte din sfera de cooperare dintre țara noastră și Grecia cu privire la protejarea și valorificarea patrimoniului cultural. La eveniment au fost prezenți: Excelența Sa, Ambasadorul Extraordinar și Plenipotențiar al Greciei la Chișinău, Nikolaos Krikos; Nikoleta Saraga, șefa Departamentului Expoziții din cadrul Direcției Muzeelor, Expoziții și Programe Educaționale Arheologice din Grecia; Nikolaos Sirris, reprezentant al Direcției Arhivei Naționale a Monumentelor.

Acești doi experți greci au susținut sesiuni de instruire, abordând subiecte cu referire la organizarea expozițiilor arheologice. De asemenea, ei s-au axat pe tematici de evidență și gestionare a siturilor, utilizare a inteligenței artificiale pentru a facilita accesul publicului la informațiile despre patrimoniu, digitizare a colecțiilor și arhivelor istorice.

Dr. Natalia Străjescu: „Dragostea pentru cuvânt se moștenește prin seducție, nu prin constrângere”

Natalia Străjescu, conferențiar universitar, doctor, este unul dintre cadrele didactice de la Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă” din Chișinău pe care i-am îndrăgit în anii studiilor de licență, la Facultatea de Filologie, și pe care îi păstrez cu mult drag în inimă. M-am bucurat să-i regălesc numele printre laureații Marii Dictări Naționale, să-i aud vocea caldă într-un interviu și să descopăr, încă o dată, aceeași pasiune pentru limba română, pe care o transmite cu dăruire la catedră. M-am bucurat că Diploma de Merit a fost obținută și de fiica sa, Raluca, elevă în clasa a VI-a la Liceul Teoretic „Dante Alighieri”, care a participat la eveniment alături de mama sa. Două generații, aceeași dragoste pentru limba română..., o frumoasă măturie despre puterea exemplului și despre valorile care se transmit, cu dragoste, din familie în lume.

- Dna Natalia Străjescu, ce ați simțit în calitate de mamă atunci când ați aflat că și fiica dumneavoastră a obținut o Diplomă de Merit? A fost o emoție diferită de cea pe care o trăiți atunci când un elev sau student pe care îl ghidați obține o performanță?

- Pentru mine, a fost o bucurie de nedescris și o mândrie profundă, pătrunsă de o stare de recunoștință. Atunci când un elev sau un student obține un premiu sau o notă mare, simt o satisfacție profesională enormă, este dovada că munca la catedră a dat roade. Dar când propria fiică, de doar 12 ani, obține o astfel de performanță, la Marea Dictare Națională alături de adulți, emoția trece dincolo de profesie. Este o bucurie a inimii de mamă. Am realizat că dragostea

pentru cuvântul artistic și pentru frumusețea limbii române pe care i-o insuflu acasă, prin lecturi, a devenit un reper autentic pentru ea, nu doar o obligație școlară. Totodată, explicațiile din viața de zi cu zi, discuțiile noastre de acasă și micile corectări făcute cu dragoste i-au fost cu adevărat utile și au dat un asemenea rezultat.

- Ce emoții a trăit ea? S-a așteptat la un asemenea rezultat?

- Raluca a simțit o întregă paletă de trăiri: de la fiorul și emoția firească de la început, până la o bucurie copleșitoare, susținută

cultural semnificativ. În acest fel, se reușește ceea ce sălile de clasă fac zi de zi, dar la o scară comunitară: pune limba română pe un soclu de sărbătoare. Este o celebrare a rigorii, a culturii și a comunicării corecte. Faptul că adună la un loc copii, adulți, profesori, bunici, persoane din generații diferite și de diverse profesii creează un sentiment mare de unitate prin cuvânt. Astfel de evenimente redau prestigiul scrisului corect, în special al scrisului de mână, și transformă gramatica dintr-o materie școlară într-un act de demnitate culturală.

de o stare de uimire puerilă, chiar până la lacrimi de fericire. Când a văzut rezultatul, a fost o explozie de bucurie ce i-a adevărat încrederea în sine. Pentru un copil de clasa a VI-a, această notă este confirmarea că efortul și lectura constantă au valoare.

- În calitate de profesoară de limba și literatura română, cum apreciați inițiativa Ministerului Educației și Cercetării?

- Consider Marea Dictare Națională o inițiativă extraordinară, cu un impact identitar și

- Din experiența dumneavoastră la catedră, ce observăm astăzi la tineri în raport cu limba română?

- Sursa mea constantă de inspirație este însăși frumusețea limbii și a literaturii române, pe care o cultiv în fiecare zi cu dăruire, pasiune și profunzime. Dincolo de faptul că învățământul este pentru mine o profesie, este, totodată, o adevărată vocație de a transmite mai departe respectul pentru cuvântul armonios și bine rostit. Deși tinerii de astăzi trăiesc într-o

eră a vitezei, dominată de comunicarea digitală, am bucuria de a descoperi în sălile universității și ale școlii persoane minunate, dornice să exploreze bogăția limbii române, fascinați de puterea ei de expresie. Sunt elevi și studenți pasionați, sensibili la frumos și deschiși spre cunoaștere, iar entuziasmul lor pentru cultivarea exprimării corecte și elegante îmi confirmă că această misiune are un viitor luminos. Ei trebuie să înțeleagă că o exprimare îngrijită și corectă este o carte de vizită care le va deschide uși în traseul lor de formare.

- Cum se formează, în opinia dumneavoastră, competența de a scrie corect?

- Scrisul corect este rezultatul unei conexiuni între lectură constantă, exercițiu conștient și atenție la detalii. Memoria vizuală dezvoltată prin citit este fundația: un copil care citește mult simte când un cuvânt este scris greșit. Peste această bază se fixează cunoștințele de gramatică și ortografie învățate la școală. Personal, prefer și apreciez nespuse de mult scrisul de mână, caligrafia, care reprezintă un exercițiu de răbdare și disciplină pe care ecranele nu îl pot înlocui pe deplin. Însă cea mai importantă este deprinderea de a fi atent, de a revizui ceea ce scrii și de a avea un respect profund față de cuvântul așternut pe hârtie. Această competență nu se memorizează peste noapte, ci se cultivă zi de zi.

- Ce mesaj ați transmite părinților și profesorilor care își doresc să cultive în copii dragostea pentru limba română, lectură și exprimare corectă?

- Pasiunea mea pentru lectură este de o intensitate aparte și cred cu tărie că o carte deschisă este o fereastră spre lumină. Pentru mine, lectura și exprimarea frumoasă nu sunt simple deprinderi academice, ci veritabile stări de grație, punți nevăzute între minte și inimă. Mesajul meu pentru părinți și profesori este să nu uităm că dragostea față de cuvânt se moștenește prin seducție, nu prin constrângere. Copiii învață să iubească limba română atunci când deprind bucuria de a răsfoi o carte, când se lasă cuceriti de magia lecturii și, descoperind astfel pasiunea pentru citit, ajung să îndrăgească frumusețea și corectitudinea cuvântului rostit. Să le oferim copiilor timpul de a citi, răbdarea de a înțelege și modelul unei vorbiri alese. Când le trezim gustul pentru lectura autentică și delicatețea exprimării, le dăruim, de fapt, o ancoră morală și spirituală care îi va însoți întreaga viață.

- Mulțumim, dna Străjescu, pentru deschiderea și generozitatea cu care ați împărtășit aceste gânduri. Vă doresc mult succes în nobile misiuni de a forma oameni prin educație și cuvânt!

**A intervievat
Ludmila PODGURSCHII,
magistră în filosofie**

INTERVIUL DE JOI

Dincolo de litere și cifre: Anna Mogorean, educatoarea din Drăgănești, Sângerei, încununată drept „Educatorul Anului 2026”

(Continuare din pag. 3)

La fel de importante sunt răbdarea, empatia și capacitatea de a asculta. Fiecare copil este unic, are propriul ritm de dezvoltare, propriile emoții și nevoi, iar educatorul trebuie să știe să îl înțeleagă și să îl sprijine. Un educator trebuie să fie creativ, deschis spre schimbare și dornic să învețe permanent, deoarece generațiile de copii se schimbă, iar metodele educaționale trebuie adaptate nevoilor lor. Totodată, profesionalismul, responsabilitatea și colaborarea cu familia sunt calități esențiale pentru a crea un

mediu armonios pentru copil. Dar, dincolo de toate competențele profesionale, cred că cel mai important este sufletul cu care faci această meserie. Profesia de educator nu înseamnă doar activități și planificări, ci și să fii prezent cu inima alături de copii, să le oferi încredere și să îi ajuti să crească frumos.

- Ce reprezintă pentru dumneavoastră trofeul „Educatorul anului 2026” și cum vi s-a schimbat percepția asupra propriei munci după această reușită?

- Este o recunoaștere a muncii depuse cu dăruire și perseverență

alături de copii. Este o mare onoare că am adus faimă raionului Sângerei și am demonstrat că și dintr-o instituție din mediul rural se pot obține rezultate frumoase la nivel republican. Această reușită mi-a schimbat perspectiva, făcându-mă să conștientizez și mai mult valoarea profesiei și impactul fiecărui gest de grijă asupra copiilor. Privesc acest premiu nu doar ca pe o victorie personală, ci ca pe o responsabilitate de a crește profesional și de a sprijini alți colegi. Dedic această bucurie copiilor, părinților și tuturor celor care au crezut în mine. Cea mai mare satisfacție rămâne faptul că am putut face cunoscută munca cadrelor didactice din Sângerei și frumusețea profesiei pe care o iubesc.

- Dintr-o perspectivă personală și profesională, ce vă doriți cel mai mult pentru copiii de la IET „Prichindel” în anii ce urmează?

- Să crească într-un mediu în care să se simtă iubiți, apreciați și

încurajați să își descopere potențialul. Îmi doresc ca ei să pășească în viață cu încredere și curaj, ghidați de valori frumoase, dar mai ales bucurându-se de o copilărie plină de joc și descoperiri. Primii ani din viață reprezintă fundamentul personalității în formare, iar responsabilitatea noastră este să punem această temelie cu grijă și suflet. Îmi doresc să menținem o strânsă colaborare între educatori,

familie și comunitate, pentru că doar împreună le putem oferi copiilor cele mai bune condiții de dezvoltare. Profesional, îmi propun să aduc mereu idei noi în activitate. Sunt mândră că fac parte din familia IET „Prichindel” și îmi doresc ca fiecare copil să plece de aici cu zâmbetul pe buze și amintiri frumoase.

**A intervievat
Silvia ȚURCAN**

„Crăciunarea și Paștile Lumii”

O carte inedită de teologie politică, intitulată „Crăciunarea și Paștile Lumii”, semnată de inginerul Ioan Nicolae Mușat din Buzău, România, președintele Asociației pentru Civilizația Ortodoxă ASCIOR, a fost lansată pe 25 octombrie curent la Centrul Academic Internațional Mihai Eminescu (CAIME) din Chișinău. La eveniment a participat un public select, alcătuit din scriitori, cercetători științifici, bibliotecari, profesori ș.a.

Lansarea a durat circa trei ore și a fost moderată de către subsemnatul. A luat cuvântul Academicianul Mihai Cimpoi, care a apreciat efortul autorului în descifrarea Sfintei Scripturi și a Textelor Sacre ce s-au păstrat din vechime, menționând că în literatura română sunt mulți preoți poeți. Elena Dabija a relatat despre parteneriatul de mai mulți ani dintre CAIME și Asociația ASCIOR. Despre carte au mai vorbit scriitorii Traian Vasilcău, Veronica Pirlea-Conovali, Georgeta Lipovanciu, Gheorghe Colțun, Tatiana Croitor. Au interpretat câteva cântece compozitoarea Laura Constantin, vicepreședinte ASCIOR, și interpretul Valeriu Mocanu. La final a vorbit autorul, răspunzând la întrebări, lămurind și descifrând simbolurile de pe cele vreo 10 panouri aduse de la Buzău.

Ioan Nicolae Mușat s-a născut pe 24 iunie 1956 la Mizil, județul Prahova, România, și locuiește în orașul Buzău. Este absolvent al Liceului Industrial nr.1 din București (1976), al Facultății de Automatică de la Institutul Politehnic din București (1983) și al Școlii de Arte, Secția pictură, Buzău (2004). Din 2016 este președinte fondator al Asociației pentru Civilizația Ortodoxă ASCIOR și director fondator al revistei de credință, atitudine,

cultură și civilizația ortodoxă, Orizonturile Bucuriei. Este membru al Uniunii Scriitorilor Europeni din Moldova (USEM). În aprilie 2016 a susținut la Muzeul Județean Buzău conferința „Ergogetica și viitorul model de civilizație”. Are lucrări științifice la Congresele Internaționale de Dacologie, al XIV-lea (2013) și al XVI-lea (2015), de la Buzău, și la Congresul internațional *Civilizația Traco-Geto-Dacică*, prima ediție, Buzău, 2016.

A participat cu trei tablouri la o expoziție locală organizată de Marius Vlăsceanu (2016), cu lucrări la conferințe și simpozioane locale (127 de ani de la trecerea în veșnicie a Luceafărului poeziei românești Mihai Eminescu, 2016) și a publicat diverse articole și poezii în ziarul „Muntenia” și reviste locale. Este posesor al trofeului „Grigore Vieru-2017” la Festivalul Internațional de creație literară „Sunt iarbă. Mai simplu nu pot fi”, ediția a V-a, 2017, organizat de Societatea Culturală *Apollon*, România. Este autor a peste 200 de articole și 6 cărți, dintre care 2 - de poezie și 4 - de teologie politică: „Catedra Sf. Mare Mucenic Sava”, cartea de poeme teologice „Paștile Tău, Doamne!”, „Ergogetica Împărăției Cerurilor”, „Mai e timp, încă e timp”, „Cărțile Cărților Dragostei” și „Crăciunarea și Paștile Lumii”.

Aceasta din urmă este al treilea tratat de teologie politică, după *Ergogetica Împărăției Cerurilor* și *Cărțile Cărților Dragostei*, amestecat bine cu elemente de filosofie și istorie. Volumul are 458 de pagini, cu circa 12 iconografii, având o sumedenie de trimiteri la „Sfânta Scriptură”, din Vechiul și Noul Testament, însoțite și de multe comentarii și tălcui. Materialul este complicat, cu multe simboluri vechi, dar și mai noi. Mulți dintre cititori nici n-or fi auzit de unele din aceste simboluri până acum, iar de altele abia de avem închipuiri vagi.

Menționăm câteva aspecte din această carte. „Realitatea ultimă este Cuvântul, Voia și Planul lui Dumnezeu (nu luate în parte, ci unitar), care ne este deja dată, anunțată în fel și chip”: „Adevărat graiesc vouă că nu va trece neamul acesta, până ce nu vor fi toate acestea”. „Cerul și pământul vor trece, dar cuvintele Mele nu vor trece” – Evanghelia după Matei, capitolul 24, versetele 34-35. Mai sunt tratate subiecte precum: Despre cunoștința binelui și răului; Despre Ingineria Valorii, Ingineria Căii, Ingineria Adevărului, Ingineria Vieții; Despre Judecata de Apoi; Despre marea Trecere a noastră din lumea morții în lumea Vieții; Despre România – Grădina Maicii Domnului și Noul Ierusalim. „Împărăția Bisericii Slavei lui Dumnezeu trebuie să aibă un centru, o capitală, un loc ales de Dumnezeu încă de la chemarea la Regalitate (Re-Gea) a pământenilor, iar acel loc este numit de Bunul Dumnezeu Noul Ierusalim: „Pe cel ce biruiește îl voi face stălp în

templul Dumnezeului Meu și afară nu va mai ieși și voi scrie pe el numele Dumnezeului Meu și numele cetății Dumnezeului Meu – al noului Ierusalim, care se pogoară din cer, de la Dumnezeu Meu – și numele Meu cel nou” – Apocalipsa, capitolul 3, versetul 12.

Din câte vedem, autorul se preocupă de zeci de ani de relația omului, adunărilor și popoarelor cu Dumnezeu de-a lungul istoriei, cercetând Biblia, viețile Sfinților și alte diverse surse din diferite epoci. Pe la începutul manuscrisului el mărturisește: „Eu nu trebuie să conving pe nimeni de nimic și nu trebuie să aduc sute și mii de argumente, ci doar să spun, cât mai clar cu putință, cât mai direct, dar și cât mai bine, corect, cele ce mi s-au dat să le spun, așa cum am mai zis și-n alte cărți, ce este bine scris este de la Bunul Dumnezeu și trebuie luat ca atare, ce este rău scris sau cu o anumită incertitudine, mai mare sau mai mică, trebuie analizat de toți ai Bisericii lui Dumnezeu pentru a fi corectate” („Crăciunarea și Paștile Lumii”). Autorul ne îndeamnă să nu avem o încredere oarbă în cele spuse de om, inclusiv de el: „Să nu aibă nimeni încredere nici în mine și nici într-un alt om, căci „Așa zice Domnul: Blesmat fie omul care se încrede în om și își face sprijin din trup omenesc” (Ieremia, cap. 17, vers. 5), precum și „Cel care ia aminte la cuvânt află fericea, iar cel ce se încrede în Domnul este fericit” (Pildele lui Solomon, cap. 16, vers. 20).

Trebuie să facem și noi, cititorii, un efort mental și să lecturăm cu atenție și cu îngăduială acest tratat la care autorul a trudit mult. Mie unuia, citind această carte încă în manuscris, mi s-au deschis multe orizonturi, am completat multe goluri de informație, am aflat multe răspunsuri la întrebări importante, mi-am pus și eu multe întrebări la care încă voi căuta răspunsuri și mă voi ambiționa să citesc/să recitesc în primul rând Sfânta Scriptură, dar și alte lucrări care să mă lumineze în relația mea și a lumii cu Dumnezeu. Apreciez efortul depus de un singur om la o lucrare ce ar fi trebuit făcută de o instituție întreagă, abilitată în acest domeniu. Sper ca mesajul din cartea fratelui nostru Ioan Nicolae Mușat să nu aducă sminteală și confuzie printre credincioși, ci să facă limpezire și claritate, să ne deschidă ochii minții și să depunem un efort susținut pentru a reuși să realizăm Marea Trecere de la lumea morții la Lumea Vieții, în Noul Ierusalim, în Grădina Maicii Domnului, cum ne îndeamnă acest frate al nostru cu dragoste, bunătate, înțelepciune și vrednicie.

Ștefan SOFRONOVICI,
cercetător literar la CAIME

Ambasada Poloniei susține comunitatea și Gimnaziul din Coștangalia

Colaborarea Primăriei satului Coștangalia, Cantemir, cu Ambasada Republicii Polone la Chișinău, începută acum mai bine de 3 ani, în prezent se materializează în proiecte concrete, cu impact pozitiv asupra dezvoltării infrastructurii localității. Interacțiunea cu Ambasada a demarat datorită susținerii financiare a proiectului de schimbare a acoperișului la sala sportivă a Gimnaziului „Grigore Vieru” din Coștangalia, cu un cost total de 20.000 de euro.

Valentina Carp, managerul instituției, specifică că „Deoarece n-a fost reparat de ani buni, acoperișul clădirii Gimnaziului ajunsese într-o stare deplorabilă, îndeosebi deasupra sălii de sport. Din această cauză, eram nevoiți fie să desfășurăm doar activități în aer liber, fie să amânăm lecțiile de educație fizică și sport, ceea ce, evident, crea incomodități enorme. Situația s-a schimbat după intervenția primarului Tudor Hantea, care a apelat la ajutorul Ambasadei Poloniei din Chișinău, care s-a dovedit a fi foarte receptivă, oferindu-ne suportul financiar necesar. Mare a fost bucuria copiilor și colectivului pedagogic când lucrările de schimbare a acoperișului au fost realizate cu succes”.

La rândul său, Tudor Hantea spune că „În anul 2024 am convenit despre cofinanțarea din partea statului polonez a proiectului „Lucrări de pavare, dotare cu scaune și vase pentru flori” în Parcul din centrul satului, cu un cost total de 10.000 de euro. Acei primi pași au fost de bun augur, după care au urmat alții, la fel de benefici pentru îmbunătățirea aspectului localității”.

De menționat că pe parcursul ultimilor doi ani, cu sprijinul Ambasadei Republicii Polone în Republica Moldova au fost implementate un șir de proiecte de dezvoltare a satului, acestea fiind realizate cu respectarea celor mai înalte standarde de calitate și în termenele stabilite. Este vorba de Proiectul „Dezvoltarea infrastructurii rurale - Coștangalia sat euro-

pean – reparația unei porțiuni de drum din beton armat”, finalizat în toamna trecută. Grație acestuia, localitatea a beneficiat de o finanțare nerambursabilă în valoare de 20.000 de euro. Astfel a fost reabilitată o porțiune esențială de drum local din beton armat, contribuindu-se la îmbunătățirea accesului rutier, creșterea securității, siguranței și confortului în vederea deplasării pietonilor și mijloacelor de transport, inclusiv spre Gimnaziul „Grigore Vieru”.

De curând, cu sprijinul Programului de cooperare pentru dezvoltare al Ministerului Afacerilor Externe al Poloniei, a fost finalizat proiectul „Dezvoltarea infrastructurii rurale – Coștangalia, sat european (etapa a II-a)”. În cadrul acestuia, a fost realizată dotarea cu echipament modern – mobilier, calculatoare și imprimante performante – a sălii de ședințe din cadrul Primăriei, Căminului Cultural și Bibliotecii Publice satești. De acum încolo, copiii dornici de noile tehnologii au posibilitate de a practica activități extracurriculare la club sau bibliotecă.

Proiectele implementate la Coștangalia sunt o dovadă clară a eficienței cooperării internaționale și a valorilor comune, întru construirea unui viitor mai bun alături de Uniunea Europeană. În ultimii ani, Primăria satului a avut, în repetate rânduri, deosebita onoare de a primi vizita unor delegații de rang înalt din cadrul Ambasadei Polone la Chișinău, conduse de Excelența Sa, domnul Ex-Ambasador, Tomasz Kobzdej, alături de doamna Consul și de angajați ai Ambasadei. De regulă, vizitele debutează cu un moment solemn de înaltă încărcătură istorică: cei prezenți merg cu buchete și jerbe de flori la monumentul insurgenților polonezi căzuți în bătălia de la Coștangalia, care a avut loc în data de 15 iulie, în anul 1863. Cinstirea memoriei celor care au luptat pentru libertate rămâne indubitabil o punte de suflet și de respect între comunitatea satului și poporul polonez.

Ion DORU

„Țărmuri cardinale” – antologie trilingvă de poezie

La evenimentul dedicat lansării antologiei trilingve de poezie „Țărmuri cardinale”, care cuprinde versuri traduse în trei limbi – română, bulgară și italiană –, de trei autori: Maria Relly Niculescu (România), Adrian Vasilev (Bulgaria) și Veronica Pârlea-Conovali (R. Moldova), s-au întrunit oaspeți dornici de un popas la vatra poeziei. Lansarea a avut loc și datorită contribuției directorului bibliotecii, Angela Olărescu, care a venit cu propunerea de a găzdui acest frumos eveniment, mai bine zis, a binecuvântat apariția unei cărți care are tangență cu numele scris pe frontispiciul bibliotecii – Hristo Botev. Într-o atmosferă nemaipomenită de caldă, mai mulți vorbitori s-au pronunțat despre cartea lansată și ideile de care este pătrunsă: patriotismul, dragostea de neam, țară, părinți și copii.

Veronica Pârlea-Conovali a specificat că „Ne cunoaștem cu Maria Relly Niculescu de mai multă vreme. Cu câțiva ani în urmă am vizitat Bucureștiul împreună cu Traian Vasilcău, cu ocazia unui eveniment dedicat marelui poet Mihai Eminescu. Astfel, participând la diverse activități organizate de Uniunea scriitorilor din România, ne-am împrietenit, făcând schimb de impresii și de cărți. Maria Relly Niculescu a accentuat ideea de a edita împreună un volum cu poezii traduse în limbile română, italiană și rusă. Eu am acceptat, propunând să traducem și poeziile noastre în italiană, dar și în bulgară. Cei ce mă cunosc vor înțelege

de ce anume în bulgară: De cealaltă parte a Dunării, am un prieten bulgar, Adrian Vasilev. Ideea mea a fost să fim trei autori ai acestei cărți. Astfel, plăz-muită în comun, antologia *Țărmuri cardinale* a văzut lumina zilei în 2026 la Chișinău. Iar, la Giurgiu, am avut ocazia să mă întâlnesc la un eveniment cu A. Vasilev. Fiind bulgar de naționalitate, are și obârșii române. Este un bun cunoscător al limbii noastre. Astfel, din dragoste față de țara din care provine, a scris o prefață la cartea *Cântare iubirii*.”

Traian Vasilcău, specialist la Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu” (CAIME) din Chișinău, poet, moderatorul seratei, i-a prezentat pe cei care au avut de comunicat un mesaj, oferindu-le cuvântul mai multor vorbitori și accentuând importanța cărții pentru diferite categorii de oameni. Elevi de la Colegiul de Medicină „Raisa Pacalo” și Colegiul de Business și Administrare Publică

din Chișinău, ghidați de profesoara Luminița Malai, au prezentat un recital de cântece, versuri, elogii, înmă-nuncheate cu gânduri bune, pline de emoții. Un mănunchi de melodii frumoase le-au oferit spre audiență celor prezenți elevii de la Colegiul Pedagogic „Alexe Mateevici” din capitală, sub îndrumarea profesoarei Olga Trudov-Mațarin. În mesaje impresionate și revelatoare, elevii au rostit cu evlavie frazele din suflutele lor vesele, tinerești și cu mult har.

Traian Vasilcău a menționat că „Mai mulți ambasadori din republică au călătorit vizitând orașele Roma, Paris, New York etc. Dar puțini au lăsat ceva în patrimoniul cultural al țării, amintim poate aici de Aurelian Dănilă și regretatul Petru Dascăl, care au contribuit la cunoașterea republicii noastre pe mapamond. Vreau să-l menționez pe ex-ministrul Vasile Bumacov, prezent aici, care a venit din politică în literatură. A lăsat impresii

din țările unde a activat ca ambasador – Coreea de Sud, Japonia etc., – le-a imortalizat în literatură”.

La rândul său, Vasile Bumacov a spus: „Mă simt onorat să particip astăzi la un asemenea eveniment, niciodată nu m-am gândit că voi fi atât de mult atras de creația unor scriitori. Am încercat să scriu și eu. Vreau să spun că și scriitorii și-au adus contribuția la obținerea independenței Republicii Moldova. Când îi văd pe copii cu cartea în mână și nu cu telefonul mobil, mă bucur nespus. Cartea aduce plusvaloare. Iar poeziile dnei Veronica sunt pătrunse de dragostea de țară, de mamă, de natura plaiului. Deosebit de sensibil este în poezia sa atașamentul, dragostea față de părinți, ceea ce face să ne simțim mai bine, mai aproape de inimă fiind toate, prin versul său”.

Valeria Florea-Dascăl a accentuat că în practica sa de redactor la televiziune a avut ocazia să facă emisi-

uni legate de poporul bulgar. În fiecare an, de ziua națională a Bulgariei, la 9 septembrie, monta emisiuni cu formații folclorice din satele bulgărești din Moldova. Știe ce zice când susține că și bulgarii ar fi frați de-ai noștri. În continuare, interpretul Vlad Josan, care a sosit la eveniment din Anglia, fiind pătruns de bucuria care o simte la reîntâlnirea cu baștina și cu cei dragi, a interpretat cântecul „Iartă-mă, dragă măicuță”, pe versurile Veronicăi Pârlea-Conovali și muzica semnată de compozitorul Adrian Beldiman.

Adrian Vasilev a fost prezent online, spunând că se bucură nespus de mult că evenimentul s-a desfășurat la biblioteca ce poartă numele lui Hristo Botev. Mulțumind organizatorilor, a dat citire unor poezii traduse de el în bulgară. De asemenea, Maria Relly Niculescu și-a exprimat gratitudinea față de evenimentul de lansare, a adus mulțumiri oaspeților și lucrătorilor bibliotecii, în final recitând cu multă pasiune versuri în limbile traduse.

Iar Traian Vasilcău a citit o poezie dedicată Veronicăi Pârlea-Conovali, scrisă sub influența creației autoarei, în stil epigramist. Seara devenind o șezătoare cu iz de tradiții, umor și spirit de prietenie, s-a încheiat într-un duh de pace și speranță în puterea creației și comuniunii.

Elvira ȚĂGANAȘ-PÂNTEA

SCRIITORI ÎN DIALOG CU ADOLESCENȚII. Dumitru Crudu: „Literatura face parte din viața noastră de zi cu zi!”

O carte poate deveni punctul de plecare al unei discuții despre istorie, prezent, alegerile pe care le facem în viața de zi cu zi. Despre aceasta s-au convins participanții la întâlnirea scriitorului Dumitru Crudu, membrii clubului „Devoratorii de carte de la biblioteca „Ștefan cel Mare și Sfânt”, filială a B.M. „B. P. Hașdeu”, care întrunește elevi ai claselor superioare de la Liceul Teoretic „Mircea cel Bătrân”, ghidați de profesoara Olga Apolonic.

Tinerii au venit cu propriile impresii despre cărțile citite, au adresat scriitorului întrebări care îi frământă și au discutat despre subiectele abordate în proza sa. Tinerii cititori au vorbit despre diferite cărți ale scriitorului, în care acesta abordează și teme care îi preocupă pe adolescenți, tema familiei, dragostei, relațiilor între oameni în lumea de azi, relația cu trecutul.

Proza lui Dumitru Crudu propune o lume complexă, în care per-

sonajele nu pot fi ușor împărțite în buni și răi. Oamenii săi sunt vulnerabili, contradictorii, uneori greu de înțeles. Poate de aceea, întâlnirea cu scriitorul și cu literatura în general, este pentru adolescenți un prilej de a-și pune întrebări, de a privi dincolo de aparențe și de a medita la valorile care constituie o demarcare între înțelegere și îndreptățirea unor fapte reprobabile.

Cristian, unul dintre participanți, elev în clasa a XI-a, ne-a mărturi-

sit că l-a impresionat interactivitatea acestei întâlniri, care a fost o șansă pentru el de a discuta direct cu scriitorul, operele cărui i-au trezit diverse întrebări. Cartea lui Dumitru Crudu, „Salvați Bostonul”, care l-a impresionat „de la primele litere”, a descris-o drept interesantă, dar totodată șocantă prin unele teme și pasaje. Pentru acest tânăr, literatura nu trebuie să ocolească subiectele dificile, însă unele le consideră în prea potrivite pentru adolescenți... În opinia lui, este important ca literatura să arate nu doar ce s-a întâmplat în trecut, ci și ce consecințe au acele evenimente asupra societății de astăzi. „Fără trecut nu există nici prezent și nici viitor”, a amintit tânărul un citat celebru.

Pentru Dumitru Crudu, asemenea întâlniri sunt importante tocmai

reluând ideea formulată și de profesoara de limbă și literatură română, ... care îi ghidează pe elevi la activitățile clubului „Devoratorii de carte” de la biblioteca „Ștefan cel Mare și Sfânt”.

În cadrul întâlnirii, Dumitru Crudu a vorbit și despre interesul său pentru oamenii obișnuiți, ale căror destine sunt adesea modelate de marile evenimente ale istoriei. În romanele sale, el este adeseori interesat de trăirile lor, fiind alături de ei în vulnerabilitatea lor în fața unor consecințe ale deciziilor celor ce dețin puterea.

Scriitorul a recunoscut, totodată, necesitatea unor romane dedicate unor personalități marcante ale istoriei noastre, care au fost premeditate date uitării în perioada comunistă, și rămân necunoscute până astăzi. Astfel, fiind întrebați despre

aturii în recuperarea unor pagini de istorie insuficient cunoscute. Dumitru Crudu, a opinat că proza poate aduce aceste destine mai aproape de cititori, printr-o formă narativă accesibilă, ajutându-i pe oameni să înțeleagă experiențele celor care au trăit în alte vremuri. Astfel, scriitorul a mărturisit că îl interesează mult și ar vrea să scrie un roman despre viața scriitorului și cineastului Vlad Ioviță, a cărui nume îl poartă și cenaclul literar de la biblioteca Municipală „B.P. Hașdeu”, a cărui moderator este.

Întâlnirea în cadrul clubului „Devoratorii de carte” a inclus și vizionarea unui fragment dintr-un spectacol realizat în baza unei cărți a scriitorului Dumitru Crudu, oferindu-le elevilor un alt mod de a intra în contact cu opera acestuia.

Activitatea face parte dintr-un program de întâlniri cu autori contemporani, organizat de Clubul de lectură al Bibliotecii „Ștefan cel Mare”, iar printre scriitorii care s-au întâlnit anterior cu tinerii se numără Maria Pilchin, Aurelian Silvestru și Nicolae Popa și alții, a menționat directoarea filialei, moderatoarea clubului, Lilia Gamarța.

Precum a menționat Lilia Gamarța, aceste întâlniri le oferă elevilor ocazia să-i cunoască direct pe autorii ale căror cărți le citesc, să le adreseze întrebări și să-și formuleze propriile opinii despre literatură. Pentru un club de lectură, dialogul direct dintre cititor și scriitor devine astfel o continuare firească a lecturii — una în care cartea nu mai este doar un text discutat la clasă, ci un punct de pornire pentru întrebări despre societate, viața de zi cu zi și sensul existenței, întrebări esențiale, mai ales pentru cei aflați la vârsta adolescenței.

Alina RUSU

fiindcă îi permit scriitorului să afle cum sunt receptate cărțile sale și ce întrebări trezesc în rândul tinerilor cititori. Autorul a remarcat că elevii au participat de bunăvoie, fiind interesați de discuție și dornici să-și împărtășească opiniile.

„Literatura nu ține de un domeniu abstract, dar face parte din viața noastră, de zi cu zi, din cotidian, din lumea în care trăim”, a spus scriitorul,

personalități ca interpreta Maria Cebotari, sau preotul Alexandru Balta, membru al Sfatului Țării, care au jucat un rol important în destinul Basarabiei, sau i-au dus faima peste hotarele țării, elevii, spre regret au demonstrat că și după trecerea unor decenii de la independența de imperiul sovietic, nu am ajuns să ne cunoaștem suficient istoria. Discuția a atins astfel și rolul liter-

Rezonanțe formative în educația timpurie: De ce didactica educației muzicale este vitală pentru viitorii educatori

În universul fragil și plin de miracole al copilăriei timpurii, educatorul nu este doar un transmițător de cunoștințe, ci un arhitect de punți emoționale și cognitive. Printre toate instrumentele pedagogice de care dispune, muzica ocupă un loc privilegiat. În cadrul Colegiului „Mihai Eminescu” din Soroca, pregătirea elevilor din anul II la specialitatea Educație timpurie (calificarea educator/educatoare) include o disciplină pilon: Didactica educației muzicale. Departe de a fi o simplă materie complementară, această disciplină reprezintă o necesitate absolută pentru formarea profesională a viitorilor pedagogi.

Pilonul dezvoltării holistice a copilului

Educația timpurie se bazează pe abordarea integrată a dezvoltării copilului. Cercetările din neuroștiințe demonstrează incontestabil că stimularea muzicală la vârste fragede activează simultan ambele emisfere cerebrale. Viitorul educator trebuie să cunoască *Didactica educației muzicale* nu pentru a forma muzicieni de performanță, ci pentru a utiliza sunetul, ritmul și melodia ca instrumente de dezvoltare generală:

- **Dezvoltarea limbajului:** Cântecul și jocurile ritmico-chironomice sprijină pronunția corectă, îmbogățesc vocabularul și dezvoltă auzul fonematic.

- **Coordonarea motrică:** Jocurile muzicale cu mișcare educă simțul ritmului, orientarea spațială, motricitatea grosieră și fină.

- **Inteligența emoțională:** Muzica oferă preșcolarilor un canal securizant de exprimare a emoțiilor, facilitând socializarea și reducând anxietatea de separare.

De la intuiție la metodă: rolul didacticii

A iubi muzica nu este echivalent cu a ști cum să o predai unui copil de 3-6 ani. Aici intervine rigoarea științifică a didacticii. Elevii noștri învață cum să transpună concepte complexe în limbajul ludic al copiilor.

Prin intermediul acestei discipline, viitorii educatori își însușesc metodologii specifice (cum ar fi metodele Kodály, Orff sau Dalcroze adaptate realităților noastre naționale), învață să structureze o activitate muzicală integrată, să selecteze un repertoriu de cântece adecvat particularităților de vârstă și să creeze resurse didactice atractive. Un cadru didactic fără competențe didactico-muzicale riscă să transforme un moment de bucurie într-o rutină plic-

tisitoare sau, mai grav, să suprasolicite aparatul vocal fragil al micuților.

Educatorul – model de trăire estetică

La o vârstă timpurie, învățarea se produce prin imitație. Vocea educatorului, expresivitatea sa facială și atitudinea față de actul artistic sunt primele repere estetice ale copilului. Didactica educației muzicale șlefuieste însăși personalitatea viitorului educator, oferindu-i siguranță la utilizarea propriilor resurse expresive. Când o educatoare posedă tehnica de a dirija un joc muzical sau de a capta atenția printr-un fragment melodic, ea deține cheia unui management eficient și armonios al grupei de copii.

Cunoașterea și aplicarea corectă a didacticii educației muzicale în învățământul preșcolar nu este un lux pedagogic, ci o cerință de bază a standardelor profesionale. La Colegiul „Mihai Eminescu” din Soroca, ne asumăm cu mândrie și responsabilitate misiunea de a ghida elevii spre obținerea acestor competențe.

Investind în pregătirea muzical-didactică a viitorilor educatori, investim, de fapt, în sensibilitatea, inteligența și armonia generațiilor de mâine. Un educator care știe să aducă muzica în viața copiilor nu face altceva decât să le deschidă o poartă spre frumos, cunoaștere și echilibru interior.

Tatiana VIȘNIOVAIA,
grad didactic superior,
Colegiul „Mihai Eminescu”
din Soroca

TÂRGUL DE CARITATE 23 octombrie 2026 – o zi a tradiției, bunătății și solidarității

IPÎ LT „Orizont”, filiala Ciocana, a îmbrăcat la 23 octombrie a. c. haine de sărbătoare, trăind momente de aleasă bucurie, emoție și recunoștință, cu prilejul Hramului Școlii și al Târgului de Caritate – evenimente care ne-au unit prin credință, tradiție și dorința de a face bine. Am început această zi specială respectând o frumoasă tradiție a instituției noastre – sfințirea și binecuvântarea Școlii, un moment de profundă încărcătură spirituală. Trei preoți de la Biserica cu Hramul Sfântului Proroc Ilie au oficiat o slujbă deosebit de frumoasă, aducând binecuvântare asupra instituției și tuturor celor care îi trec pragul, asupra întregii comunități școlare. Rugăciunile și cuvintele de binecuvântare ne-au umplut sufletele de liniște, speranță și lumină.

Sărbătoarea a continuat într-o atmosferă de poveste, la Târgul de Caritate, unde mesele frumos împodobite, încărcate cu bucate alese și delicii pregătite cu dragoste de părinți, au transformat cantina școlii într-un adevărat colț de sărbătoare. Lucrările realizate cu imaginație și migală de elevii noștri, alături de bunătățile aduse de familiile lor, au fost admirate, cumpărate și vândute cu mult entuziasm. Dincolo de fiecare creație și de fiecare delicioasă s-au aflat implicarea, generozitatea și bucuria de a da.

Ne-am bucurat de prezența oaspeților de onoare, printre care Eugenia Antoci, șefa Direcției de Învățământ, precum și directori ai instituțiilor de învățământ din vecinătate. Prezența dumnealor a adus plusvaloare evenimentului nostru și ne-a onorat, consolidând legăturile frumoase dintre instituțiile educaționale. Un gând aparte de recunoștință se îndreaptă către preoții care ne-au binecuvântat școala, către colectivul nostru, care a demonstrat încă o dată ce înseamnă organizarea, unitatea și implicarea, către părinții care ne-au fost alături cu dăruire și, desigur, către dragii noștri elevi, care ne-au oferit o lecție minunată de creativitate, generozitate și solidaritate.

Pe 23 octombrie, am sărbătorit nu doar Hramul Școlii organizând un târg de caritate, ci și am celebrat comunitatea noastră, valorile care ne unesc și puterea binelui făcut împreună. Fie ca binecuvântarea acestei zile să ne însoțească mereu, iar școala noastră să rămână un loc al luminii, cunoașterii, credinței și faptelor bune. Mulțumim tuturor celor care au contribuit la realizarea acestei sărbători extraordinare. Împreună suntem o echipă, o familie, o comunitate care crede în puterea educației și a bunătății.

Valentina CURECHI,
director adjunct, IPÎ Liceul
Teoretic „Orizont”,
filiala Ciocana, Chișinău

ANUNȚ

Primăria satului Chetroșica Nouă, Edineț, anunță prelungirea concursului pentru ocuparea funcției vacante de **director** al Instituției de Educație Timpurie „Scufița Roșie”.

Dosarele de concurs se depun la sediul Primăriei până în data de 6 noiembrie a.c., ora 17.00. Informații privind condițiile de participare la concurs, actele necesare și desfășurarea concursului pot fi obținute la sediul Primăriei satului Chetroșica Nouă sau la numărul de telefon 079196991.

Ateliere creative pentru copii la Animest Chișinău

De patru zile de filme de animație, ateliere și întâlniri cu artiști vor avea parte copiii la Festivalul Internațional de Film de Animație Animest Chișinău, în perioada 29 octombrie - 1 noiembrie a.c., la Cinematograful Odeon. De asemenea, la cea de-a 12-a ediție a festivității se vor desfășura masterclassuri, expoziții, activități interactive, proiecții de filme de animație din România și din alte țări pentru copii de toate vârstele, inclusiv pentru cei cu necesități speciale.

Evenimentul va fi inaugurat cu proiecția aniversară a filmului „Călătoriile prințului Achmed”, de la lansarea căruia se împlinește un centenar. Pelicula regizată de Lotte Reiniger va fi prezentată într-un eveniment special, cu acompaniament muzical live. Programul cinematografic include secțiunea „Minimes”, dedicată celor mici, filme pentru întreaga familie și o selecție de scurtmetraje din România și R. Moldova.

De remarcat că o componentă importantă a festivalului o reprezintă activitățile educaționale. Totodată, publicul va avea ocazia să descopere creațiile

artistului moldovean Ghenadie Popescu, în cadrul unei retrospective la care va participa autorul, precum și filme ale studioului danez WiredFly, prezentate de artista Kristina Steengaard. De spus că ediția din acest an marchează 80 de ani de la înființarea școlii de film FAMU din Praga (Cehia).

Regizorul de sunet Matei Vasilache și regizoarea Vera Surățel vor coordona ateliere de animație și sunet pentru copii, în cadrul cărora participanții vor explora legătura dintre imagine și sunet, descoperind etapele realizării unui film de animație. În plus, programul include un atelier de creare a păpușilor pentru studenți și animatori, masterclassuri susținute de profesioniști din domeniu, printre invitate fiind regizoarea Mihaela Mindru, care și-a început parcursul în animație ca voluntară la Animest Chișinău și își continuă activitatea artistică în Franța.

În continuarea șirului de evenimente, pe 30 octombrie, va fi vernisată la Moldova-Film expoziția cu acces gratuit „The World of Animation – Bringing Stories to Life”, organizată în cadrul clusterului EUNIC Moldova. Aceasta va reuni imagini reprezentative din cinematografia de animație a țărilor participante, evidențiind diversitatea culturală europeană.

Este de menționat că Institutul Cultural Român „Mihai Eminescu” susține la Chișinău participarea lui Matei Vasilache la programul educațional al festivalului. Ediția din acest an pune accent pe accesibilitate, prin activități dedicate minorilor cu deficiențe de auz și o proiecție relaxată, adaptată copiilor cu sindrom Down.

Univers Pedagogic pro

Chișinău, MD 2059, str. Doina, nr. 104, et. 2

E-mail: univers2@mail.ru, univers.pedagogic@gmail.com

Tipar: ÎSFEP „Tipografia Centrală”. Tiraj: 469 ex. Comanda nr. 3623.

ECHIPA REDACȚIONALĂ:

REDACTOR-ŞEF	► Oxana Paraşciuc
REDACTOR PRINCIPAL	► Iulian Bogatu
REPORTER	► Silvia Țurcan
CORECTOR	► Elvira Țăganaş-Pântea
MACHETATOR	► Iurie Babii

Redacția nu corespundează cu autorii, nu recenzează și nu restituie materialele necomandate.
Preluarea articolelor și pozelor este posibilă doar cu acordul prealabil al redacției.

INDICE DE ABONARE LA:

„Poșta Moldovei” – PM21741

„Moldpresa Grup” SRL

Abonare online: <https://services.posta.md/abonarea2022#/publication/264>